

Przedmiotowe Zasady Oceniania

Fizyka

Kryteria wymagań edukacyjnych niezbędnych do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z fizyki

System oceniania z fizyki został opracowany w oparciu o:

- podstawę programową kształcenia ogólnego w zakresie fizyki szkole podstawowej
- program nauczania fizyki w szkole podstawowej autorstwa Grażyny Francuz – Ornat i Teresy Kulawik
- podręczniki „Spotkania z fizyką”,
- Statut Szkoły Podstawowej im. Kornela Makuszyńskiego w Fiukówce.

Wymagania edukacyjne na poszczególne śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne

Poziom opanowania wiadomości ocenia się według sześciostopniowej skali ocen:

- ocena dopuszczająca - wymagania konieczne (K)
- ocena dostateczna - wymagania podstawowe (P)
- ocena dobra - wymagania rozszerzające (R)
- ocena bardzo dobra - wymagania dopełniające (D)
- ocena celująca - wymagania KPRD

Na stopień niedostateczny wymagań nie ustala się.

Wymagania konieczne (K) – dotyczą zapamiętywania wiadomości, czyli gotowości ucznia do przypomnienia sobie treści podstawowych praw fizyki, podstawowych wielkości fizycznych, najważniejszych zjawisk fizycznych. Uczeń potrafi rozwiązywać przy pomocy nauczyciela zadania teoretyczne i praktyczne o niewielkim stopniu trudności. Zdobyte wiadomości i umiejętności są niezbędne do dalszego kontynuowania nauki fizyki i przydatne w życiu codziennym.

Wymagania podstawowe (P) – dotyczą zrozumienia wiadomości. Oznacza to, że uczeń potrafi przy niewielkiej pomocy nauczyciela: wyjaśnić, od czego zależą podstawowe wielkości fizyczne (np. gęstość, praca, rezystancja itp.), zna jednostki tych wielkości, zna i potrafi wyjaśnić poznane prawa fizyki, umie je potwierdzić odpowiednimi, prostymi eksperymentami.

Wymagania rozszerzające (R) – dotyczą stosowania wiadomości i umiejętności w sytuacjach typowych. Oznacza to opanowanie przez ucznia umiejętności praktycznego posługiwania się wiadomościami, które są pogłębione i rozszerzone w stosunku do wymagań podstawowych (np. obliczanie wartości wielkości fizycznej według wzoru), uczeń potrafi

samodzielnie rozwiązać typowe zadania teoretyczne i praktyczne, korzystając przy tym ze słowników, tablic i innych pomocy naukowych.

Wymagania dopełniające (D) – dotyczą stosowania wiadomości i umiejętności w sytuacjach problemowych (np. szczegółowa analiza procesów fizycznych), w projektowaniu i wykonywaniu doświadczeń potwierdzających prawa fizyczne, rozwiązywaniu złożonych zadań rachunkowych (wyprowadzanie wzorów analiza wykresów) oraz przedstawionych wiadomości ponadprogramowych związanych tematycznie z treściami nauczania.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- sprostował wymaganiom KPRD,
- w stopniu doskonałym opanował wiadomości i umiejętności przewidziane programem nauczania,
- osiągnął poziom wymagań wykraczający poza podstawę programową,
- samodzielnie wykorzystuje wiadomości w sytuacjach nietypowych i problemowych (np. rozwiązując dodatkowe zadania o podwyższonym stopniu trudności, wyprowadzając wzory, analizując wykresy),
- formułuje problemy i dokonuje analizy lub syntezy nowych zjawisk i procesów fizycznych,
- wzorowo posługuje się językiem przedmiotu,
- udziela oryginalnych odpowiedzi na problemowe pytania,
- swobodnie operuje wiedzą pochodzącą z różnych źródeł,
- twórczo i samodzielnie rozwija własne uzdolnienia i zainteresowania, ponadto osiąga sukcesy w szkolnych i pozaszkolnych konkursach fizycznych,
- z prac pisemnych otrzymuje najczęściej 100 % maksymalnej liczby punktów możliwych do uzyskania.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- sprostował wymaganiom KPRD,
- opanował pełny zakres umiejętności określonych w podstawie programowej,
- sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami i umiejętnościami,
- potrafi efektywnie współpracować w zespole,
- prezentuje własny punkt widzenia i bierze pod uwagę poglądy innych
- rozwija swoje zainteresowania,

- w samodzielnym zdobywaniu wiedzy potrafi wykorzystać media jako źródła informacji i opinii,
- zdobytą wiedzę stosuje w nowych sytuacjach, swobodnie operuje wiedzą podręcznikową,
- stosuje zdobyte wiadomości do wytłumaczenia zjawisk fizycznych i wykorzystuje je w praktyce,
- wyprowadza związki między wielkościami i jednostkami fizycznymi,
- interpretuje wykresy,
- uogólnia i wyciąga wnioski,
- podaje nieszablonowe przykłady zjawisk w przyrodzie,
- operuje kilkoma wzorami,
- interpretuje wyniki np. na wykresie,
- potrafi zaplanować i przeprowadzić doświadczenie fizyczne, przeanalizować wyniki, wyciągnąć wnioski, wskazać źródła błędów,
- poprawnie posługuje się językiem przedmiotu,
- udziela pełnych odpowiedzi na zadawane pytania problemowe,
- potrafi zaplanować i przeprowadzić doświadczenie fizyczne,
- rozwiązuje samodzielnie zadania rachunkowe i problemowe, w tym nietypowe,
- z prac pisemnych otrzymuje najczęściej 90% - 99% maksymalnej liczby punktów możliwych do uzyskania.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- sprostął wymaganiom KPR,
- właściwie wykorzystuje wiadomości, rozwiązując samodzielnie typowe zadania,
- wypowiada się poprawnie na tematy otaczającej rzeczywistości i własnych zainteresowań,
- poprzez logiczne myślenie wyciąga trafne wnioski,
- potrafi lokalizować wydarzenia czasowo – przestrzenne,
- opanował w dużym zakresie wiadomości i umiejętności określone programem nauczania (mogą wystąpić nieznaczne braki),
- rozumie prawa fizyczne i operuje pojęciami,
- rozumie związki między wielkościami fizycznymi i ich jednostkami oraz próbuje je przekształcać,

- sporządza wykresy,
- rozumie i opisuje zjawiska fizyczne,
- przekształca proste wzory i jednostki fizyczne, podejmuje próby wyprowadzania wzorów,
- rozwiązuje typowe zadania rachunkowe i problemowe, wykonuje konkretne obliczenia, również na podstawie wykresu (przy ewentualnej niewielkiej pomocy nauczyciela),
- potrafi wykonać zaplanowane doświadczenie,
- z prac pisemnych otrzymuje najczęściej 75% - 89% maksymalnej liczby punktów możliwych do uzyskania.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- sprostą wymaganiom KP,
- rozwiązuje zadania o średnim stopniu trudności, czasami z pomocą nauczyciela,
- opanował podstawowe wiadomości i umiejętności umożliwiające postępy w dalszym uczeniu się i komunikowaniu, potrafi formułować pytania dotyczące aktualnie omawianych problemów, zdobytą wiedzę odnosi do praktyki,
- opanował w podstawowym zakresie wiadomości i umiejętności określone programem nauczania (występują tu jednak braki),
- stosuje wiadomości do rozwiązywania zadań i problemów z pomocą nauczyciela,
- potrafi wykonać proste doświadczenie fizyczne z pomocą nauczyciela,
- zna prawa i wielkości fizyczne,
- podaje zależności występujące między podstawowymi wielkościami fizycznymi,
- opisuje proste zjawiska fizyczne,
- ilustruje zagadnienia na rysunku, umieszcza wyniki w tabelce,
- podaje podstawowe wzory,
- podstawia dane do wzoru i wykonuje obliczenia,
- stosuje prawidłowe jednostki,
- udziela poprawnej odpowiedzi do zadania,
- podaje definicje wielkości fizycznych związanych z zadaniem,
- językiem przedmiotu posługuje się z usterkami,
- z prac pisemnych otrzymuje najczęściej 50% - 74% maksymalnej liczby punktów możliwych do uzyskania.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- sprostął wymaganiom K,
- w ograniczonym zakresie opanował podstawowe wiadomości, ale brak nie przekreślają możliwości uzyskania przez ucznia gimnazjum wiedzy z fizyki w ciągu dalszej nauki,
- rozwiązuje, często przy pomocy nauczyciela, zadania typowe o niewielkim stopniu trudności,
- ma braki w wiadomościach i umiejętnościach określonych programem, a braki te przekreślają możliwości dalszego kształcenia,
- zna podstawowe prawa, wielkości fizyczne i jednostki,
- rozwiązuje bardzo proste zadania i problemy przy wydatnej pomocy nauczyciela,
- potrafi wyszukać w zadaniu wielkości dane i szukane i zapisać je za pomocą symboli,
- językiem przedmiotu posługuje się nieporadnie,
- prowadzi systematycznie i starannie zeszyt przedmiotowy,
- potrafi z pomocą nauczyciela wykonać proste doświadczenie fizyczne,
- z prac pisemnych otrzymuje najczęściej 31% - 49% maksymalnej liczby punktów możliwych do uzyskania.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował określonych podstawą programową wiadomości i umiejętności z fizyki, które są konieczne do dalszego kształcenia,
- nie jest w stanie, nawet przy pomocy nauczyciela, rozwiązać teoretycznych lub praktycznych zadań o elementarnym stopniu trudności,
- wykazuje się biernym uczestnictwem w lekcji,
- nie zna podstawowych praw, pojęć i wielkości fizycznych,
- nie prowadzi zeszytu przedmiotowego, nie odrabia zadań domowych, nie uzupełnia braków w zeszycie nawet na wyraźne polecenie nauczyciela przedmiotu,
- z prac pisemnych otrzymuje najczęściej 0% - 30% maksymalnej liczby punktów możliwych do uzyskania.

Sposoby sprawdzania osiągnięć uczniów

Na lekcjach fizyki oceniane będą następujące formy aktywności ucznia:

1. Sprawdziany wiadomości i umiejętności (rozumienie zadań i poleceń, powiązanie faktów i wiadomości oraz stosowanie ich w nowej, nieznannej sytuacji, umiejętność zaplanowania

rozwiązania oraz wybór najlepszej drogi rozwiązania, precyzyjne i jasne opisanie otrzymanych rezultatów):

- metoda (wybór prawidłowej drogi postępowania, analiza, wybór wzoru),
- wykonanie (podstawienie do wzoru, obliczenia)- punkty przyznawane są za obliczenia cząstkowe,
- rezultat (wynik, sprawdzenie z warunkami zadania),

a) *prace klasowe*

kończące każdy dział nauczania, zapowiedziane co najmniej tydzień wcześniej, z podanym zakresem, mające na celu:

- sprawdzanie opanowania wiedzy teoretycznej
- sprawdzanie umiejętności stosowania poznanej wiedzy w sytuacjach typowych
- sprawdzanie umiejętności stosowania poznanej wiedzy w sytuacjach problemowych
- rozwiązywanie zadań testowych

b) *prace kontrolne* (np. diagnozujące, przekrojowe, egzaminacyjne)

c), „kartkówki” (wiedza, język fizyki, rozumienie poleceń i zadań, precyzyjna, krótka i jasna odpowiedź)

- 15 – 20 minutowe
- niezapowiedziane
- obejmujące swym zakresem maksymalnie trzy ostatnie lekcje
- sprawdzające zadania domowe

Prace pisemne oceniane są zgodnie z WZO uwzględniając poniższe procentowe zasady ustalania ocen:

0% - 29% - niedostateczny

30% - 49% - dopuszczający

50% - 74% - dostateczny

75% - 89% - dobry

90% - 99% - bardzo dobry

100% - celująca

Odpowiedzi ustne

(wiedza, język fizyczny, jasność i zwięźłość wypowiedzi, zawartość myślowa, inwencja, możliwości ucznia, dbałość o poprawność językową wypowiedzi,

- odpowiedź z ostatnio omawianego materiału,

- omówienie zadania domowego,
- otrzymywanie w ciągu kilku lekcji plusów i minusów (suma ich to ocena)

2. Aktywność i zaangażowanie na lekcji:

- odpowiedzi ustne,
- częste zgłaszanie się do odpowiedzi i udzielanie prawidłowych odpowiedzi,
- wkład pracy własnej,
- udział w pracy klasy lub grupy,
- ćwiczenia praktyczne, wykonywane podczas zajęć i analizowane pod kątem osiągnięcia celów operacyjnych lekcji,
- jakość pracy i aktywność na lekcji,
- wyciąganie wniosków z przeprowadzanych doświadczeń
- rozwiązywanie zadań

Za przygotowanie się do lekcji i udział w niej będą odnotowane „plusy” (+) i „minusy” (-).

Nauczyciel systematycznie oblicza plusy/ minusy i wystawia każdemu uczniowi cząstkowe oceny. Ocena za „plusy” wpisywana jest jako ocena z aktywności.

Zamiana plusów i minusów na oceny cząstkowe:

cel – 6; bdb- 5 plusów; bd- 4 plusów (na prośbę ucznia); dst- 3 plusy (na prośbę ucznia); ndst.- 3 minusy

„Plusy” można otrzymać za:

- twórczy wkład w przebieg lekcji
- podanie kilku prawidłowych, pojedynczych informacji,
- wyjaśnienie pojęcia,
- podanie, zastosowanie odpowiedniego wzoru, definicji, prawa,
- wygłoszenie przygotowanego krótkiego wystąpienia,
- prezentacja, podsumowanie pracy grupy,
- udział w dyskusji,
- wykonanie obliczeń, schematów, wykresów itp. na tablicy, przygotowanie, przeprowadzenie demonstracji, doświadczenia, pokazu
- inne formy aktywności

„Minusy” można otrzymać za:

- niewykonywanie zadań, poleceń (brak podjęcia próby wykonania zadań) dotyczących tematu lekcji- zgodnie z możliwościami ucznia,
- brak współpracy w grupie,

- utrudnianie pracy innym uczniom,
 - niewykonywanie notatki, zadań, schematów, wykresów itp. w zeszytcie,
 - nieprzynoszenie potrzebnych materiałów.
3. Prace domowe
(systematyczność, staranność, poprawność odpowiedzi; rozwiązań, pomysłowość rozwiązania, korzystanie z różnych źródeł informacji)
- bieżące – utrwalające lub przygotowujące do opracowania nowej lekcji,
 - długoterminowe – stanowiące pracę nad projektem tematycznym,
 - prace nieobowiązkowe – będące samodzielną uczniowską propozycją poszerzenia wiadomości i umiejętności.
4. Przeprowadzone doświadczenia
- wykonywanie doświadczeń na lekcji pod kierunkiem nauczyciela
 - wykonywanie doświadczeń domowych i przedstawianie na lekcji sprawozdań z tych doświadczeń.
5. Aktywność poza lekcjami fizyki
udział i osiągnięcia w konkursach fizycznych - szkolnych i pozaszkolnych.
6. Praca w grupach (zaangażowanie planowanie wspólnego działania, umiejętność komunikowania się, akceptowanie zasad współpracy, podejmowanie decyzji, dbałość o bezpieczeństwo swoje zespołu, organizacja stanowiska pracy, odpowiedzialność za siebie i innych, korzystanie ze źródeł informacji i przetwarzanie ich)
- Praca w grupie:
- organizacja grupy,
 - komunikacja w grupie,
 - prezentowanie rezultatów pracy grupy przez ucznia.
7. Prowadzenie zeszytu przedmiotowego (staranność, poprawność, systematyczność zapisów, kompletność zeszytu, walory estetyczne, rzeczowość notatek)
8. Przygotowywanie prac długoterminowych, projektowych:
- zrozumienie zadania;
 - zaplanowanie rozwiązań (oryginalność);
 - realizacja rozwiązań;
 - prezentacja otrzymanych wyników;
 - zastosowanie posiadanej wiedzy przedmiotowej,
 - estetyka wykonania.
9. Wykonane samodzielnie modele, urządzenia i pomoce naukowe.

System wystawiania oceny klasyfikacyjnej z ocen cząstkowych

1. Ocena ta nie jest średnią arytmetyczną ocen cząstkowych.
2. Wystawiając ocenę, nauczyciel bierze pod uwagę wszystkie formy aktywności ucznia.
3. Uczniowie ich rodzice mogą prosić o dodatkowe wyjaśnienia do wystawionej oceny.
4. W wyjątkowych i uzasadnionych przypadkach nauczyciel może odstąpić od w/w kryteriów.

Wymagania obowiązujące uczniów do udziału w sprawdzaniu osiągnięć

1. Przedmiotowe zasady oceniania przedstawia nauczyciel na pierwszej godzinie lekcyjnej w nowym roku szkolnym uczniom oraz rodzicom zgodnie z WZO.
2. Ocenie podlegają wiadomości i umiejętności ucznia, zaangażowanie, aktywność na lekcji, pracowitość i systematyczność.
3. Każdy uczeń jest oceniany zgodnie z zasadami sprawiedliwości.
4. Kryteria wymagań edukacyjnych formułowane są na podstawie podstawy programowej, programu nauczania oraz indywidualnych możliwości ucznia.
5. Stosuje się skalę ocen i system znaków opisanych w statucie szkoły.
6. Wszystkie formy aktywności ucznia oceniane są w skali stopniowej i odnotowywane w dzienniku lekcyjnym
7. Sprawdziany i inne prace pisemne są przechowywane w szkole do końca bieżącego roku szkolnego. tj. do 31 sierpnia.
8. Wyniki prac klasowych są ogłoszone do 2 tygodni po napisaniu sprawdzianu.
9. Prowadzenie zeszytu przedmiotowego jest obowiązkowe.
10. Pisemne prace kontrolne podsumowujące dział są obowiązkowe.
 - zapowiadane z tygodniowym wyprzedzeniem i wpisem do dziennika lekcji,
 - czas trwania pracy 45 minut,
 - uczeń z przyczyn losowych nieobecny na pracy klasowej pisze ją w terminie uzgodnionym z nauczycielem, w razie niedotrzymania terminu pisze na wezwanie nauczyciela,
 - uczeń nieobecny na pracy z przyczyn nieusprawiedliwionych pisze pracę na następnej godzinie lekcyjnej lub zajęciach wyrównawczych, po uzgodnieniu z nauczycielem,
 - praca klasowa jest poprzedzona lekcją powtórzeniową ze szczegółowym zaznajomieniem ucznia z wymaganiami na poszczególne oceny.

11. Sprawdziany (zapowiadane kartkówki) są obowiązkowe, w przypadku nieobecności ucznia mogą być zastąpione odpowiedzią ustną.
12. Kartkówek nauczyciel nie zapowiada, obejmują materiał z co najwyżej trzech ostatnich tematów lekcyjnych, nie są obowiązkowe w przypadku nieobecności ucznia w szkole.
13. Każdą ocenę niedostateczną z obowiązkowych prac pisemnych uczniów może poprawić jeden raz w terminie do dwóch tygodni od podania ocen (na dokładny termin nauczyciel umawia się z uczniami).
14. Uczeń jest zobowiązany do noszenia zeszytu przedmiotowego i podręcznika na każdą lekcję.
15. W ciągu semestru uczeń może zgłosić nieprzygotowanie do lekcji dwukrotnie.
Prawo zgłoszenia nieprzygotowania nie dotyczy zapowiedzianych powtórzeń, kartkówek i sprawdzianów. Po wykorzystaniu tego limitu uczeń za każde nieprzygotowanie otrzymuje ocenę niedostateczną.
Przez nieprzygotowanie rozumiemy: nieuzupełnienie braków lub tematów w zeszycie, brak pracy domowej, nieprzygotowanie do odpowiedzi, brak zeszytu lub podręcznika, brak materiałów potrzebnych na lekcję.
Nieprzygotowanie powinno być zgłoszone na początku lekcji, w przeciwnym razie uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.
16. W stosunku do uczniów posiadających orzeczenia Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej stosuje się ocenę ze zwiększoną tolerancją, dostosowaną do poziomu intelektualnego i możliwości ucznia.